

Ορθόδοξος Συναξαριστής :: <https://www.saint.gr>

Άγιοι Ηλιόφωτοι

Επισκεφτείτε τον ιστοχώρο μας στην διεύθυνση: <http://www.saint.gr/2095/saint.aspx> για περισσότερες πληροφορίες για τον βίο (ονόματα, βίντεο, ακολουθίες, φωτογραφίες κτλ) καθώς και για τυχών ενημερώσεις - διορθώσεις.

Τελευταία ενημέρωση βιογραφίας: N/A
Δημιουργία εγγράφου: 08/05/2026 17:12:41

Σύνοψη

Τύπος εορτής: Εορτάζει στις 13 Ιουλίου εκάστου έτους.

Ιερά Λείψανα: Αποτμήματα του Ιερού Λειψάνου του Αγίου Ηλιόφωτου βρίσκονται στις Μονές Διονυσίου Αγίου Όρους και Κύκκου Κύπρου.

Ημ/νια Βίου: N/A

Βιογραφία

Οι Άγιοι Ηλιόφωτοι ήταν οι Επαφρόδιτος, Αμμώνιος, Χουλέλαιος, Ευσθέσιος και Ηλιόφωτος ο αρχηγός τους (ενώ κάποιες άλλες πηγές αναφέρουν τους Ηλιόφωτος, Αμμώνιος, Αυξουθέσιος, Ευτύχιος, Ευφημιανός και Χουλελαίος).

Σύμφωνα με την ιστορική παράδοση και τούτοι οι άγιοι ήσαν από τους τριακόσιους Αλαμάνους, που ήρθαν όπως είδαμε στο νησί μας, μετά τη δεύτερη Σταυροφορία. Όταν το πλοίο τους τσακίστηκε στα νερά της Πάφου, εξ αιτίας μιας δυνατής τρικυμίας, οι Αλαμάνοι αυτοί άγιοι σκορπίστηκαν στην Κύπρο και συνέχισαν εδώ την ασκητική ζωή τους στα μέρη που διάλεξαν.

Οι πέντε αυτοί μακάριοι αθλητές ύστερα από αρκετή περιπλάνηση, ανέβηκαν στο βουνό Κορώνη, ένα βουνό κοντά στο χωριό Κάτω Μονή. Εκεί έστησαν το ασκητήριό τους σε δύο σπηλιές, που βρήκαν στην κορφή του βουνού. Ο ένας από τους πέντε αυτούς ασκητές, ο Ηλιόφωτος ήταν και ιερέας και πνευματικός πατέρας των άλλων τεσσάρων (από αυτόν μάλιστα πήραν κι οι υπόλοιποι το όνομα Ηλιόφωτοι) ενώ ο Επαφρόδιτος έγινε βοσκός.

Με τη χάρη του Θεού τα πρόβατα κι οι αίγες τους πλήθαιναν καθημερινά, σαν άλλοτε του μεγάλου Πατριάρχου των Εβραίων του Ιακώβ. Πλήθαιναν σφόδρα-σφόδρα, κι έγιναν εκατοντάδες πολλές, πράγμα που διαπιστούται από την έκταση του χώρου, που κρατούσε η μάνδρα τους. Και σήμερα σώζονται ακόμη στο χωριό Κάτω Μονή οι «Αγιόμανδρες των Ηλιοφώτων» με τα πέτρινα γαλευτήρια, που ήταν λαξευμένα απάνω στον βράχο και τ' αυλάκια που μετέφεραν το γάλα από το ένα γαλευτήρι στο άλλο κι υστέρτα σμιγόταν όλο μαζί. Ή όλη έκταση υπολογίζεται γύρω στα δώδεκα περίπου στρέμματα.

Πλήθαιναν λοιπόν, τα πρόβατα. Πιο πολύ όμως απ' τα κοπάδια των αλόγων προβάτων πλήθαιναν τα λογικά πρόβατα του Χριστού, που τρέχαν καθημερινά από τα γύρω μέρη κοντά στους ευλαβείς βοσκούς, για ν' ακούσουν με προσοχή τα λόγια τους και να πάρουν την ευλογία τους. Μεγάλη χαρά δοκίμαζαν οι πιστοί, όταν τους πλησίαζαν κι άκουαν τα λόγια τους, «λόγια αγνά, λόγια ζωής». Πιο μεγάλη χαρά όμως ένοιωθαν, όταν προσήρχοντο στην εκκλησιά, που έκτισαν οι Άγιοι, κι εκεί με προσοχή παρακολουθούσαν τη θεία λατρεία που μ' ευλάβεια αυτοί ανέπεμπαν στον Κύριο τακτικά. Η ευσέβεια των Αγίων κι η κατάνυξη με την οποία προσέφεραν το μυστήριο της Ζωής, τη θεία Ευχαριστία, κι έψαλλαν τους ιερούς ύμνους συνεκλόνηζε τις καρδιές κι ανύψωνε την ψυχή όλων σε άλλους κόσμους.

Κάθε καλό όμως και κάθε ζηλευτό έργο γίνεται κατά κανόνα και επίφθονο. Και το πνευματικό και σωτήριο έργο των αγίων Ηλιοφώτων φθονήθηκε από τον άρχοντα του σκότους, τον διάβολο.

Αυτή την εποχή στην Κύπρο κυβερνούσε κάποιος ηγεμόνας σκληρός κι άπιστος, που ονομαζόταν Σαβίνος. Έμαθε τη δράση των Αγίων κι άναψε μέσα του ο θυμός. Χωρίς να χάσει καιρό έστειλε και τους κάλεσε μπροστά του και τους ζήτησε να αρνηθούν τον Χριστό. Η άρνηση των Αγίων στην πρόταση του υπήρξε κατηγορηματική! Τη σταθερή ομολογία των Αγίων ακολούθησαν τρομερά βασανιστήρια. Μαστίγωμα ανελέητο, φυλάκιση, ξέσχισμα της σάρκας και στο τέλος θάνατος με αποκεφαλισμό.

Οι πιστοί με πόνο και δάκρυα πληροφορήθηκαν το μαρτύριο των πνευματικών τους Πατέρων και όταν έφτασε η νύχτα με σεβασμό και συγκίνηση περισυνέλεξαν τα ιερά σκηνώματα και τα έθαψαν στα δύο σπήλαια, στα οποία οι Άγιοι συνήθιζαν να προσεύχονται. Στο ένα σπήλαιο έθαψαν τους τρεις και στο άλλο τους δύο. Έθαψαν τα μαρτυρικά σώματα ψάλλοντες μέσα τους με δάκρυα τούτο τον ύμνο και για τους πέντε: «Μαρτύρων τοῦ Χριστοῦ, τὴν πεντάριθμον δόξαν, ὑμνήσωμεν πιστοί, εὐφημίαν ἁσμάτων, Ἡλιόφωτον, Ἀμμώνιον, Ἐπαφρόδιτον, Χουλέλαιον καὶ Εὐσθένιον οὗτοι ἤθλησαν μέχρι τομῆς καὶ θανάτου, οὗτοι στέφανον τῆς ἀφθαρσίας λαβόντες, αἰτοῦσι σωθῆναι ἡμᾶς. ».

Τα ἅγια λείψανα των μακαρίων οσιομαρτύρων βρέθηκαν ἔπειτα ἀπὸ χρόνια, χάρη στα θαύματα που ἐγίνοντο και γίνονται και σήμερα στον τόπο, ὅπου εἶχαν ταφεῖ.

Δεν μας εἶναι δυνατό ν' αναφερθούμε ἐδῶ σ' ὅλα τα θαύματα των Ἀγίων με τα οποία η χάρη του Θεοῦ ἐπιβράβευσε ἐκείνους, που με πίστη κατέφυγαν στη χάρη τους. Θα σημειώσουμε μόνο δύο ἀπὸ αὐτά για ψυχική ωφέλεια ὅλων ἐκείνων, που θέλουν ὄχι μονάχα να τα γνωρίσουν, μα και να πάρουν μέρος σ' αὐτά. Και μπορεῖ ο καθένας να πάρει μέρος, ἀρκεῖ να πιστέψει.

Στο χωριὸ Μαλούντα ἦταν ἕνας ιερέας που υπέφερε ἀπὸ καιρὸ με τα χέρια του. Εἶχαν γεμίσει ἀπὸ ογκώματα, τα γνωστά με το ὄνομα σκάθαροι. Για θεραπεία του κατέφυγε σε πολλούς γιατροὺς του καιροῦ του μα το ἀποτέλεσμα ἦταν ἀποκαρδιωτικό. Στο τέλος ο ιερέας κατέφυγε και στους Ἀγίους. Ἐκαμε τάμα και μ' εὐλάβεια πήγε στη χάρη τους. Εκεί με πολλή του λύπη πρόσεξε, πὼς ἔλειπαν οἱ ιερέες κάρες των Μαρτύρων. Επίσης ἔλειπε κι ἕνα μεγάλο μέρος ἀπὸ τα ἅγια λείψανα. Καταστενοχωρημένος ἔκαμε την προσευχή του και ξάπλωσε να ξεκουραστεῖ. Σε λίγο, ὅταν τον πήρε ο ὕπνος, εἶδε να ἐρχονται προς το μέρος του πέντε ἄνδρες, που σταμάτησαν μπροστά του και με γλυκιά φωνή του εἶπαν: «Γέροντα! κατανοοῦμε τη θλίψη σου. Ὅμως παρηγορήσου. Κι αν κλάπηκαν τα λείψανα μας, δεν χάθηκε κι η προστασία μας. Πήγαινε, κάμε ἕνα ξύλινο κουτί και βάλε μέσα ὅτι ἐμεινε ἀπὸ αὐτά, για να θυμίζουν σε ὅλους τη ζωή μας, και θα πάρεις αὐτό που ποθείς». Ο ιερέας ἔκαμε ὅ,τι του υπέδειξαν οἱ Ἄγιοι. Ὅταν ξαναγύρισε κι ἄρχισε να παίρνει και να τοποθετεῖ μέσα στο κουτί τα λείψανα που ἀπέμειναν, το θαῦμα ἐγίνε. Τα χέρια του θεραπεύτηκαν.

Μια εὐλαβῆς γυναίκα ἀπὸ τη Λευκωσία ἔπασχε ἀπὸ ἀνίατη ἀρρώστια. Πήγε στη χάρη των Ἀγίων, ἔκαμε λειτουργία και στο τέλος ο ιερέας τη σταύρωσε με το κουτί, που εἶχε μέσα τα ιερά λείψανα. Την ἴδια στιγμή που ο ιερέας την σταύρωνε, η γυναίκα θεραπεύτηκε. Ἐγινε τελείως καλά. Με τον ἴδιο τρόπο θεραπεύτηκαν πολλοί που υπέφεραν ἀπὸ βαριές ποδαλγίες κι ἄλλες ἀρρώστιες.

Λειτουργικά κείμενα

Ἀπολυτίκιον

Ἦχος β'.

Ἀλαμανίας τοὺς γενναίους μάρτυρας, τοὺς τὰ τῆς γῆς καταλιπόντας ἅπαντα, συνελθόντες εὐφημήσωμεν ἀστέρας ὡς φαιδρούς, Ἡλιόφωτον, Ἐπαφρόδιτον, Ἀμμώνιον καὶ Χουλέλαιον ὁμοῦ σὺν τούτοις καὶ Εὐσθένιον καταστέψωμεν, χορείαν τιμῶν τὲς τὴν πεντάριθμον.

Αγιογραφίες / Φωτογραφίες

Άγιοι Ηλιόφωτοι

Άγιοι Ηλιόφωτοι

